

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/212/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913215319
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6913215319.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou Korytár, s.r.o., so sídlom, Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279, proti odporkyni B. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XX, XXX XX M. N., právne zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01, v konaní o zaplatenie 1846,17 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania odporkyne a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 6C/17/2014-67 zo dňa 05. 08. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej aj „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 05. 08. 2014 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1846,17 Eur. Ďalej uložil odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania predstavujúce zaplatený súdny poplatok sumu 110,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 213,94 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok). Okresný súd nepriznal zástupcovi odporkyne a vedľajšieho účastníka právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi (druhý výrok).

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že účastníci uzavreli dňa 03. 03. 2008 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporkyni dohodnutý úver vo výške 15 000,- Sk (497,91 Eur) bez stanoveného účelu. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú úverové zmluvné podmienky. Zároveň s úverovou zmluvou zmluvné strany uzatvorili aj zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej odporkyňa bola oprávnená čerpať úver opakovane prostredníctvom kreditnej karty, za podmienok stanovených v úverových zmluvných podmienkach navrhovateľa. Táto zmluva sa stala platnou podpisom zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom kreditnej karty, pričom k účinnosti revolvingovej zmluvy muselo dôjsť k ďalšiemu úkonu zo strany odporkyne - k aktivovaniu karty. Odporkyňa sa zrozumiteľne a jednoznačne oboznámila so všetkými podmienkami revolvingového úveru, ktoré jej boli oznámené spolu s doručenou kartou nielen v úverových zmluvných podmienkach. Odporkyňa potom prejavila svoju slobodnú a vážnu vôľu, využila svoje právo a aktivovala si doručенú kartu. Navrhovateľ jej poskytol revolvingový úver, ktorý odporkyňa čerpala. Výška úverového rámca bola pôvodne dohodnutá na sumu 1327,76 Eur a neskôr bola navýšená na sumu 1850,- Eur. Ako to vyplýva z výpisu z úverového účtu, k prvému čerpaniu revolvingového úveru zo strany odporkyne došlo dňa 21. 10. 2008 a ku dňu 31. 10. 2008 predstavovala vyčerpaná suma 673,07 Eur, a tak výška prvej mesačnej splátky predstavovala sumu 26,92 eur, pričom táto splátka bola splatná 20. 11. 2008. Špecifikácia poplatkov a výška úrokovej sadzby bola konkrétne stanovená v Sadzobníku poplatkov a odmien. Z predloženého splátkového kalendára

vyplýva, že odporkyňa sa dostala do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru, preto sa v zmysle úverových podmienok stal splatným celý zostatok čerpaného úveru, ktorého splatnosť nastala ku dňu 28. 07.2011 tak, ako to vyplýva z výzvy navrhovateľa na splatenie celého úveru. Navrhovateľ si voči odporkyni uplatnil nárok na zaplatenie sumy 1846,17 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1662,59 Eur, úroku do času zosplatenia vo výške 154,76 Eur, zmluvnej pokuty za použitia úrokovej sadzby 8 % vo výške 16,90 Eur a zákonného úroku z omeškania vo výške 2,64 Eur + poplatku za výpis z účtu vo výške 9,28 Eur.

Okresný súd uviedol, že z obsahu úverovej zmluvy aj zo samotného vyjadrenia odporkyne vyplynulo, že zmluva bola uzavretá medzi navrhovateľom a odporkyňou ako podnikateľkou, preto je okresný súd posudzoval predmetnú zmluvu podľa ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako úverovú zmluvu.

Okresný súd sa nestotožnil s názorom vedľajšieho účastníka, že ide o spotrebiteľský úver, ktorý treba podriaďiť príslušným ustanoveniam zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „ZoSÚ“) a ustanoveniam § 52 ods. 2 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto nepovažoval zmluvu za absolútne neplatnú. Keďže účastníci sú v zmysle zmluvy o úvere dodržiavať konkrétne podmienky, preto okresný súd návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovel a zaviazal odporkyňu na zaplatenie žalovanej sumy.

Okresný súd nepovažoval nárok navrhovateľa za premlčaný, pretože z predloženej výzvy na splatenie celého úveru vyplýva, že táto bola zaslaná odporkyni dňa 28. 07. 2011, navrhovateľ podal návrh na súd dňa 18. 09. 2013, teda nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa a to vzhľadom na ustanovenie § 387 a § 397 a nasl. Obchodného zákonníka.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal právo na náhradu trov konania voči odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi, ktorí vo veci úspech nemali. Priznané trovy konania pozostávajú zo súdneho poplatku zaplateného za podaný návrh vo výške 110,50 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 213,94 Eur a to za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie návrhu) po 81,33 Eur + 2 x režijný paušál po 7,81 Eur + 20 % DPH.

Okresný súd nepriznal neúspešnému vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi.

Proti rozsudku okresného súdu odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne podali v zákonnej lehote odvolanie. Žiadali, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil, návrh v celom rozsahu zamietol a uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť im náhradu trov konania, eventuálne aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V odvolaní uviedli, že nie je možné stotožniť sa so skutkovým posúdením prvostupňového súdu, že odporkyňa uzavrela s navrhovateľom úverovú zmluvu v pozícii podnikateľky. Práve z úverovej zmluvy je zrejmé, že daný úver nebol jej poskytnutý v rámci podnikateľskej činnosti, ale ako úver za účelom osobnej spotreby. O predmetnej skutočnosti svedčí uvedenie jej rodného čísla v zmluve o úvere, jej identifikačných údajov a neuvedenie IČO. Pre posúdenie daného právneho vzťahu je irelevantnou skutočnosťou, že odporkyňa bola v čase uzatvorenia zmluvy podnikateľkou, keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený zdroj príjmu, resp. obživy, jej podnikateľská činnosť, avšak nie účel poskytnutia finančných prostriedkov. Z predmetnej zmluvy, i taktiež z výsluchu odporkyne vyplynulo, že finančné prostriedky jej boli poskytnuté za účelom osobnej spotreby, a taktiež aj použité na jej osobné účely. Z uvedených dôvodov teda okresný súd dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu a nezodpovedá ani vykonanému dokazovaniu, resp. nemá oporu v žiadnom prevedenom dôkaze. Prvostupňový súd zároveň nesprávne vec právne posúdil, keď zmluvu o spotrebiteľskom úvere neposúdil podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej), eventuálne zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a v znení neskorších právnych predpisov. Poukázali na to, že zmluva o revolvingovom úvere bola zmluvou nadväzujúcou na úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03. 03. 2008, resp. mala byť uzatvorená súčasne s úverovou zmluvou a byť súčasťou danej úverovej zmluvy. Odporkyňa neprejavila vôľu uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere. Uvedené podporuje aj spôsob vyhotovenia predmetnej úverovej zmluvy, keď podpisom úverovej zmluvy sa spotrebiteľ súčasne podpisuje aj pod tú časť textu, ktorá je vytlačená v dolnej časti zmluvy drobným, voľným okom takmer nečitateľným písmom, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorá má vzniknúť až v budúcnosti. Judikatúra súdov stabilne vyhodnocuje daný spôsobom uzatvárania revolvingovej zmluvy zo strany navrhovateľa ako nekalú obchodnú praktiku z dôvodu nedostatku individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere. Poukázali i na nedostatok písomnej formy predpísaným zákonom, ktorý

má podľa ich názoru následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu, keďže zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje ani základné náležitosti zmluvy o úvere a odkazuje na formálne nedostupné úverové podmienky. Z aktivácie kreditnej karty nie je možné odvodzovať účinnosť zmluvy o revolvingovom úvere, resp. danosť vôle a uzrozmene s predmetným právnym úkonom. K zaslaní kreditnej karty zo strany navrhovateľa došlo až po určitom časovom odstupe (približne 7 mesiacov) s inštrukciami na jej aktivovanie a nie bezprostredne po uzatvorení hlavnej úverovej zmluvy, preto z aktivácie karty nie je možné dovodzovať ratihabíciu právneho úkonu. Absolútne neplatný právny úkon totiž nie je možné dodatočne konvalidovať a taktiež účinnosť absolútne neplatného právneho úkonu nemôže nastať. Podľa ich názoru je pohľadávka navrhovateľa, t. j. nezaplatený zostatok poskytnutých finančných prostriedkov vo výške 809,69 premlčaný. Premlčacia doba začala plynúť pre každú jednotlivú čiastku v subjektívnej lehote deň nasledujúci po dni jej získania zo strany odporkyne (platby kartou, resp. výberu z bankomatu), pretože až v tomto období sa navrhovateľ dozvedel, kto a v akej výške sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Údaj o výške úrokov a poplatkov bol neurčito uvedený vo formálnom nedostupnom jednoliatom texte úverových zmluvných podmienok. Úverové podmienky odkazovali na Sadzobník poplatkov, ktorý bol až súčasťou metodickéj príručky doručovanej spolu s kartou. Tento sadzobník nebol zo strany odporkyne podpísaný. Daný spôsob uvedenia základnej náležitosti, akou je odplata za poskytnutý úver, nie je možné považovať za riadne a platné dojednanie odplaty v písomnej podobe. Zároveň poukázali na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013. Zároveň obšírnym spôsobom odôvodnili aplikáciu Občianskeho zákonníka pri úvere poskytnutom na základe spotrebiteľskej zmluvy. Podľa ich názoru každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne a vedľajšieho účastníka na jej strane žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. Uviedol, že dňa 03. 03. 2008 uzatvoril v pozícii veriteľa s odporkyňou ako dlžníčkou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa zaviazal odporkyni poskytnúť dohodnutý úverový rámec vo výške 497,91 Eur (15 000,- Sk) bez stanoveného účelu, t. j. vo forme finančnej čiastky s možnosťou navýšenia s tým, že odporkyňa sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej úverovej zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky. Odporkyňa svojím podpisom úverových zmluvných podmienok potvrdila, že je s nimi oboznámená, ich ustanovenia sú jej zrozumiteľné a považuje ich za dostatočne určité a prejavila súhlas byť týmito podmienkami viazaná. Podpisom úverovej zmluvy zmluvné strany uzatvorili aj Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II. V prípade, ak odporkyňa bude riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z Úverovej zmluvy a z Úverových zmluvných podmienok, sa účastníci dohodli na tom, že navrhovateľ je oprávnený odporkyni poskytnúť revolvingový úver, vydať a zaslať kreditnú kartu spolu s výzvou k jej aktivácii a Metodickou príručkou. Neoddeliteľnou súčasťou Metodickéj príručky bol aktuálny Sadzobník poplatkov a odmien. Odporkyňa podpísaním úverovej zmluvy podpísala a súhlasila aj s tou časťou textu, ktorá sa týkala dojednania o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere nadobudla platnosť podpísaním úverovej zmluvy, avšak mala odloženú účinnosť do budúcnosti, a to uskutočnením aktivácie karty. K aktivovaniu karty nedošlo automaticky, ale aktívnym telefonátom na určené telefónne číslo a aktivovaním karty prostredníctvom operátora, preto odporkyni nevznikla žiadna povinnosť okamihu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, ale až okamihom účinnosti tejto zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Odporkyňou tvrdený nedostatok vôle vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s ním považoval za účelové. Odporkyňa mala dostatok času na oboznámenie sa s dotknutou úverovou zmluvou a úverovými podmienkami a rozhodnúť sa, či s nimi prejaví súhlas svojím podpisom a to dokonca v pohodlí svojho domova, keďže úverová zmluva je „telefónnou pôžičkou“. Odporkyňa taktiež mala dostatok času na rozhodnutie, či na základe už platnej úverovej zmluvy si bude aktivovať kartu, a tým nadobudne vykonateľnosť Zmluva o revolvingovom úvere. Zdôraznil, že žiaden všeobecný právny predpis v čase podpísania zmluvy nestanovoval veľkosť písma, a taktiež žiadny právny predpis neobmedzuje počet dohodnutých úverov v jednej písomnej zmluve. Podľa jeho názoru úverová zmluva nebola v rozpore so zákonom, ani zákon neobchádzala a ani nebola uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na rozhodovacie prax krajských súdov, ktoré považujú úverovú zmluvu vrátane zmluvy o revolvingovom úvere medzi tzv. absolútny obchod. Zmluvu o revolvingovom úvere nie je možné považovať za absolútne neplatný právny úkon a z uvedeného dôvodu nie je možné začiatok premlčacej doby počítať pre každú jednotlivú čiastku ako deň nasledujúci po jej získaní zo strany odporkyne (platby kartou, resp. výberu z bankomatu). Odporkyňa sa dostala do omeškania so zaplatením viacerých splátok. K zosplateniu úveru došlo dňa 28. 07. 2011, kedy odporkyňa vyzval na úhradu dlžnej čiastky v lehote 15 dní. Jeho pohľadávka nie je premlčaná, pretože

svoje právo si mohol uplatniť na súde až dňom splatnosti pohľadávky, t. j. 28. 07. 2011, a teda premlčacia doba mohla uplynúť až dňom 28. 07. 2014. Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 11. 09. 2013, preto je potrebné považovať jeho právny nárok voči odporkyňi za nepremlčaný.

Odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa uviedli, že dojednanie zmluvy o revolvingovom úvere, od ktorého si navrhovateľ odvodzuje svoj nárok bolo právoplatne vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/68/2013-302 zo dňa 28. 06. 2013. Opätovne zdôraznili, že úverová karta bola zaslaná odporkyňi až po určitom časovom odstupe od uzatvorenia pôvodnej úverovej zmluvy na spotrebiteľský úver. Prejav vôle odporkyne ako spotrebiteľky, a to podpísaním úverovej zmluvy nie je možné súčasne považovať za platne uzatvorený iný zmluvný vzťah. Len zo samotnej skutočnosti, že odporkyňa podpísala „hlavný“ zmluvný vzťah, o ktorý mala skutočný záujem, nie je možné mať za to, že bol súčasne platne a účinne uzatvorený aj iný zmluvný vzťah. Konanie navrhovateľa, ktorý skrytou formou vnucuje dlžníkovi zmluvný vzťah, o ktorý neprejavil individuálny záujem a ktorý nie je dostatočne určitý, pretože obsahuje len poukaz na príslušné hlavy úverových podmienok, je možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku, ktorá v spotrebiteľskom práve nemôže požívať právnu ochranu. Podľa ich názoru navrhovateľ nemohol pristúpiť k zosplatneniu absolútne neplatného právneho úkonu. Zároveň poukázali na rozhodnutia všeobecných súdov a nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I ÚS 3512/11.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil na ďalšie konanie a to z týchto dôvodov:

Z obsahu spisu odvolací súd mal preukázané, že medzi navrhovateľom (v pozícii veriteľa) a odporkyňou (v pozícii dlžníčky) bola uzavretá dňa 03. 03. 2008 úverová zmluva (č.l.4 spisu). Z úverovej zmluvy vyplýva, celková splátka úveru 15 000 Sk, mesačná splátka 679 Eur, počet splátok 36, ročná úroková sadzba 34,39%, RPMN 41,3%, celkové náklady spotrebiteľa 9444 Sk, lehota splatnosti 36 mesiacov po poskytnutí úveru. V kolonke zamestnanie klienta je zdroj príjmu uvedený - podnikateľ, IČO: čistý mesačný príjem 13 000 Sk, čistý mesačný príjem partnera/ky 13 500 Sk, počet vyživovacích povinností 0. Z Hlavy 3. Účel úveru, § 1 Úverových zmluvných podmienok vyplýva, „úver spoločnosť poskytuje klientovi bez stanoveného účelu, čiže vo forme finančnej čiastky.“

Ťažko čitateľným, malým písmom je v rámci úverovej zmluvy doložka, že účastníci „...súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, čiže Zmluvu o RÚ1...“

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 05. 08. 2014 vyplýva, že odporkyňa v rámci výsluchu uviedla: „... Je pravdou, že v čase uzavretia zmluvy som bola podnikateľka, prevádzkovala som na základe živnosti reštauračné služby, živnosť som odovzdala v roku 2011. Na ďalšiu otázku sudkyne odporkyňa udáva, že tento úver si zobrala na súkromné účely, pretože potrebovala v tom čase peniaze.“

I keď v úverovej zmluve nie je uvedený účel poskytnutia úveru a odporkyňa výslovne na pojednávaní uviedla, že úverovú zmluvu uzatvorila, pretože potrebovala finančné prostriedky na súkromné účely, okresný súd nesprávne vyhodnotil, že odporkyňa uzavrela úverovú zmluvu (vrátane zmluvy o revolvingovom úvere) v pozícii podnikateľky v súvislosti s podnikateľskou činnosťou odporkyne, a preto úverovú zmluvu nepovažoval za spotrebiteľskú zmluvu. Z uvedených dôvodov úverovú zmluvu ani nepodrobil súdnej kontrole v zmysle ustanovení § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ, Zákona o ochrane spotrebiteľa, ale aplikoval na záväzkový vzťah vzniknutý medzi účastníkmi ustanovenia Obchodného zákonníka a to i v súvislosti odporkyňou a vedľajším účastníkom na strane odporkyne vznesenou námietkou premlčania.

Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že odporkyňa v čase uzatvorenia úverovej zmluvy vykonávala podnikateľskú činnosť, je vo vzťahu k záväzkovému vzťahu vzniknutom medzi účastníkmi právne irelevantná.

Odvolací súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na podnikanie dlžníka ťaží toho, kto tak tvrdí. Bezpečným preukázaním nemôže byť dokonca ani všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon povolania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie prijímateľa úveru a aký konkrétny súvis má s takýmto povolaním či predmetom činnosti,

uzavretie príslušnej zmluvy. I vymedzenie účelu - poskytnutie úveru „na výkon povolania“ v spojení s nedostatkom akejkoľvek aktivity odporcu má taký vplyv, ako by v zmluve nebol účel úveru vymedzený vôbec.

Z uvedených dôvodov pokiaľ okresný súd pri rozhodnutí vychádzal z premisy, že predmetnú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľom a odporkyňou nie je možné klasifikovať ako zmluvu spotrebiteľskú a v dôsledku toho neskúmal, či zmluva obsahuje obligatórne náležitosti, išlo zo strany okresného súdu o nesprávny postup vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia predmetného záväzkového vzťahu.

Odvolačný súd považuje za potrebné poukázať na to, že v súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a táto právna úprava má základ v smernici Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako podľa Občianskeho zákonníka možno tiež považovať za splnenia určitých kritérií za spotrebiteľské, napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje.

Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) za účelom ochrany tzv. slabšej zmluvnej strany.

Zmluva o úvere je v právnom poriadku Slovenskej republiky predmetom právnej úpravy v Obchodnom zákonníku ako absolútny obchodnoprávny vzťah v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka ako aj v ZoSÚ. Právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá nad rámec právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku vyžaduje ďalšie náležitosti zmluvy o úvere, je potrebné aplikovať v prípade, že úver je poskytovaný dlžníkovi, ktorý je v pozícii spotrebiteľa. Vzťah medzi Obchodným zákonníkom a zákonom o spotrebiteľských úveroch je potrebné vyhodnotiť ako vzťah všeobecného právneho predpisu (lex generalis) a osobitného právneho predpisu (lex specialis).

Podstatou zmluvy o úvere v zmysle súčasnej právnej úpravy je, že veriteľ sa zaväzuje na požiadanie dlžníka poskytnúť v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky, pričom je obligatórne predpísaná písomná forma tejto zmluvy (aj v zmysle Obchodného zákonníka a aj v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch). V posudzovanom prípade mala byť medzi účastníkmi uzavretá súčasne zmluva o úvere a zmluva o revolvingovom úvere, čo je špecifický druh úveru. V zmluve o (revolvingovom) úvere by v zmysle Obchodného zákonníka ako jej obligatórna náležitosť mal byť uvedený záväzok veriteľa, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a záväzok dlžníka tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú uvedené vo vyššie uvedenom Zákone o spotrebiteľských úveroch.

Keďže odvolací súd je toho názoru, že predmetná úverová zmluva vrátane zmluvy o revolvingovom úvere je spotrebiteľská zmluva, pričom okresný súd túto zmluvu nepodrobil súdnej kontrole ex offa v zmysle ustanovení § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ, Zákona o ochrane spotrebiteľa, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu opätovne rozhodnúť o navrhovateľom uplatnenom nároku, pričom posúdi záväzkovoprávny vzťah medzi odporkyňou a navrhovateľom, ku ktorému malo dôjsť na základe zmluvy o revolvingovom úvere v zmysle vyššie vyslovených právnych názorov odvolacieho súdu.

V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.